

“SPO: Referendum na severu Kosova i predstojeći izbori u Srbiji” - 25.01.2012.

Nemanja Starović: Želim pre svega da vam se zahvalim što ste odvojili svoje vreme i po ovakvom vremenu ili nevremenu uspeali da dođete na konferenciju za novinare pokrajinskog odbora Srpskog pokreta obnove koja se održava ovde u Medija centru u Čaglavici. Srpski pokret obnove je stranka sa dubokim utemeljenjem u ovdašnjem biračkom telu i trenutno je parlamentarna stranka u Skupštini Kosova, a takođe smo pokrenuli proces registracije SPO kao političke stranke na Kosovu, i očekujemo da taj proces bude pozitivno završen u narednim danima. Sa tim kapacitetom mi želimo da iznesemo naše mišljenje i naše stavove o nekoliko veoma važnih i aktuelnih tema, kao što su najavljeni referendum koji će se narednog meseca po svemu sudeći održati u četiri opštine na severu Kosova, kao i mogućnost održavanja parlamentarnih izbora u maju mesecu, srpskih parlamentarnih izbora na prostorima Kosova. O tome će govoriti današnji učesnici koje ću sada predstaviti. Sa moje leve strane g-din Milan Đukić član predsedništva SPO, g-din Gradimir Mikić član glavnog odbora SPO i gradonačelnik Raniluga, i sa moje desne strane čovek koji vam je verovatno dobro poznat g-din Randel Nojkic član predsedništva Srpskog Pokreta Obnove. Ja ću za početak dati reč g-dinu Milanu Đukiću, a svakako ćete na kraju imati mogućnost da postavite pitanja o svim aktuelnim temama i o svemu što je vezano za rad SPO. Hvala.

Milan Đukić: Poštovane dame i gospodo ja takođe želim da vas pozdravim i da se zahvalim. Srpski pokret obnove ima kontinuitet realne politike prema Kosovu i Metohiji. Naš pokrajinski odbor takođe, mi vodimo politiku koja ljudima garantuje dobar život, evropske standarde. Kao što znate SPO je unutar pokreta “Preokret” promovisao platformu koja za cilj ima uspostavljanje one vrste svesti u Srbiji koja će garantovati prihvatanje realnosti i pri tom neće značiti priznavanje Kosova, jer to od Srbije niko ne traži. ali znači prihvatanje realnosti koja ovde postoji i društva koje ovde postoji. Srpski pokret obnove je prva stranka koja je učestvovala u svim političkim procesima, i učestvovala u političkim procesima, jer mi ne pravimo razliku između Srba sa severa i juga, iznad i ispod Ibra. Verujemo da ljudima ispod Ibra treba pružiti i političku podršku da im se obezbede svi mogući standardi koji poznaje moderna Evropa. Između ostalog smo i zbog toga danas ovde jer zajedno sa našim pokrajinskim odborom obilazimo i naše članove odbora ispod Ibra. **Ponavljamo apel vezan za sever da bi bilo najmundrije da se referendum u ove četiri opštine ne održe, jer ono što su stavovi ljudi na severu su nam dobro poznati stavovi i nema potrebe da se posebno potvrđuje, ali mogu da naprave užasan problem Srbiji na putu evropskih integracija i da iskomplikuju političku situaciju toliko da sva buduća rešenja do kojih budemo mogli da dođemo biće mnogo teža, gora, a komplikacije koje se**

stvaraju potpuno su nepotrebne. Ono o čemu želimo danas da pričamo jeste učestvovanje stanovništva Kosova na izborima u Srbiji u maju, o tome je govorio Nemanja. Mi se nadamo da svi bez razlike i na severu i na jugu imati mogućnost da učestvuju na srpskim parlamentarnim izborima, jer mislim da tu garanciju daju i dokumenti koje prihvataju institucije Kosova i nadam se da će omogućiti da se ti izbori sprovedu, jer je to dobro. Nadamo se da politički procesi koji se dešavaju i sve ono što se dešava, a pre svega je vezano za sever neće sprečiti da se ljudi ispod Ibra izjasne, da glasaju na izborima koji će biti raspisani od strane Skupštine Srbije i nadam se da će Kosovske institucije za to imati razumevanja jer bi to bilo mudro i išlo bi u pravcu onoga što Evropska Unija zove izgradnja dobrosusedskih odnosa i razumevanja. Od mene toliko. Hvala najlepše.

Nemanja Starović: Zahvaljujem se G-dinu Đukiću, a sada će reč uzeti G-din Randel Nojkić.

Randel Nojkić: Želim takođe da vas pozdravim, da vam se zahvalim što ste se usudili da dođete po ovakvom vremenu da propratite ovu konferenciju za štampu. SPO ima veoma važnu politiku kada su u pitanju i izbori i referendum na severu Kosova. Ono što mi smatramo je da se referendum u bilo kakvom obliku ne prihvatljiv na severu iz prostog razloga, zato što je to jedna ideologija koja iz 90'-ih godina, pa možda i pre 90'-ih godina bila lidera, i političkih struktura sa severa Kosova. Još tada su oni kao svoje političke ciljeve stavili odvajanja četiri opštine i pripajanja još tada u to vreme centralnoj Srbiji, odnosno odvajanja od Kosova i Metohije. Tada je jedino u to vreme na tom skupu koji je organizovan, a da nismo zapravo znali o čemu se zapravo radi, SPO kad je čuo o čemu se radi napustio je tu konferenciju i odmah se izjasnio po tom pitanju da su protiv jedne takve ideje, da su protiv jedne takve koncepcije. Ovo što se danas radi je zapravo nastavak jedne takve koncepcije, mi to tako shvatamo s obzirom da su nastojanja i oko koncepcije podele Kosova, a naročito sada oko ovog referenduma praktično to sad znači odvajanje severnog dela Kosova. To je koncepcija koja je u glavama skoro svih ili većine sa severa Kosova, ali moram da kažem da tu koncepciju u mnogome podržavaju mnogi iz Beograda što je apsolutno neprihvatljivo. Pri tome nas posebno zabrinjava to što niko nije napravio ni jednu analizu šta to znači za Srbe sa ove strane Ibra. Mi upravo pokrećemo sad ovo pitanje, ja mislim da ćemo preko nekih nevladinih organizacija koje ovih dana organizuju putovanje u Vašington upravo da zahtevamo da se napravi još jedna takva analiza. Šta znači u slučaju da se održi referendum i da se zapravo koncepcija koja je zamišljena još 90'-tih godina sprovede. Šta znači za Srbe sa ove strane Ibra? Prema tome mislimo da je to jedan i dovoljan razlog zbog čega ne bi smelo da se Beograd zapravo omogući da se ovaj referendum održi. Moram da kažem da postoje mehanizmi i Beograd mora da iskoristi te mehanizme da se to spreči. Što se tiče izbora takođe smatramo da Beograd ne bi smeo nikako da pokrene pitanje lokalnih izbora. Pokretanjem pitanja lokalnih izbora na

prostoru Kosova i Metohije znači da se sa ove strane Ibra neće održati izbori ni parlamentarni, ni lokalni. Kako to? Vrlo jednostavno zato što su sada praktično sve granice zatvorene. Kosovske vlasti će sigurno u koliko se donese jedna takva odluka, njihova koncepcija će biti da se spreče lokalni izbori, a time će se sprečiti i parlamentarni izbori. Ovo je takođe veoma osetljivo pitanje i Beograd bi morao da zna, a onda to takođe ide dalje u ovu koncepciju odvajanja severa Kosova. Onda će se u tom slučaju održati izbori i lokalni i parlamentarni na severnom delu, a najverovatnije se ni jedni neće dozvoliti sa ove strane. S druge strane u koliko se pak odustane od lokalnih izbora onda je velika verovatnoća i mogućnost da Međunarodna zajednica u skladu sa Ahtisarijevim planom zapravo zahteva da se ovi izbori održe. Samo parlamentarni i pri kraju godine kako je najavljeno i predsednički izbori. To je vrlo važno za Srpsku zajednicu i važno je to još iz jednog razloga: važno je da na tim izborima Srbi pokažu svoju volju, govorim o parlamentarnim izborima, kako bi u parlamentu Srbije promenili potpunu strategiju i način razmišljanja i rešavanja kosovskog pitanja. Ono kako se danas rešava u parlamentu Kosova dovelo je upravo do situaciju u kojoj se sada nalazimo vezanom oko priznavanja nezavisnosti preokreta, a pre svega SPO optužuju da svojom promenom stava prema Kosovu i Metohiji zapravo priznaju nezavisnost Kosova. Podsetiću vas malo, oni koji dobro pamte, da zapravo danas oni koji optužuju SPO i preokret za priznavanje nezavisnosti Kosova, zapravo su to praktično uradili 2004-te godine i kasnije kad je bio referendum o ustavu. G-din Koštunica je 2002-ge godine potpisao ukaz o proglašenju zakona o transferu novca i robe između Srbije, Crne Gore i Kosova i Metohije. U to vreme Crna Gora se odvajala, i u to vreme je g-din Koštunica potpuno izjednačio Crnu Goru i Kosovo, to je jedna stvar. Druga stvar sećate se dobro kada je bio referendum o Ustavu, tada je na Kosovu održano izjašnjavanje ali je 90% stanovništva sa ovog prostora izbrisano. Prema tome ne možete vi da vodite politiku da tražite, da zaštitite teritoriju a da se odreknete stanovništva. Mislim da je to bio još jedan veliki pogrešan potez, vrlo jasno zbog čega se on desio, ali svejedno reći ću da jedna nepromišljena politika je zapravo bila tada potpuno naopaka, a danas zato što SPO i LDP kao koalicioni partner predizborni na ovim izborima, žele da sagledaju realnost jer se praktično rešenje problema Kosova zasniva na realnostima koje su prisutne, a ne na nekim idejama koje su apsolutno neprihvatljive. Prema tome mislim da su stavovi SPO-a veoma jasni, ja sam spreman da u nastavku odgovorim na sva vaša pitanja. Hvala.

Nemanja Starović: Zahvaljujem se g-dinu Nojkiću i sada će nam se obratiti g-din Gradimir Mikić koji će nam dati svoje viđenje iz svoje veoma specifične perspektive gradonačelnika Raniluga. Ne znam da li je dobro reći još uvek novoformirane opštine s obzirom da funkcioniše već nekoliko godina. Iz tog ugla će nam dati svoje mišljenje. Hvala vam.

Gradimir Mikić: Dobar dan svima. Divim vam se što ste danas ovde i time je moja zahvalnost veća. Ja sam predsednik jedne male opštine koja funkcioniše već nešto više od dve godine. Jeste novoformirana, ali nije više nova, istekao je rok trajanja da bude nova. Želim samo da vam kažem da sam pripadnik SPO od 90'-e godine i da SPO pokušava da na Kosovu I Metohiji vodi jednu realnu politiku, jednu politiku istine ma koliko to bolno bilo i teško u određenim momentima. Mi smo smogli hrabrosti da se suočimo sa tom istinom i da vodimo politiku pristanka, a ne priznanja. Pristali smo da se suočimo sa realnošću onakva kakva jeste, jer mi živimo tu realnost i ne možemo iz nje pobeći, kakva god ona bila teška, podnošljiva ili nepodnošljiva, ali smatramo da svojim učešćem u institucijama Kosova možemo doprineti da nam ta realnost bude bolja, svetlija ili kako god. Pokušaću da ne dužim mnogo i da ostavim više prostora za vas, međutim želim da kažem da ako se bude održao referendum na severu Kosova da će to naneti ogromnu štetu Srbima južno od Ibra, i u mnogome možda i poremetiti odnose koji su konačno na neki način nekom normalnom, podnošljivom nivou. Smatram da svi treba da damo svoj doprinos, da celo Kosovsko društvo krene napred i ako budemo pravili ovakve vidove razdora smatram da nećemo moći da se krećemo normalno i slobodno u tom pravcu. Smatram da time što smo parlamentarna stranka dovoljno, jasno govori jer imamo jednog poslanika u Skupštini Kosova, ispred SPO i na to smo ponosni. Potrudimo se da to u budućnosti preraste u nešto mnogo veće i nešto mnogo vidljivije, ali ovo kako je za sad dovoljno je, jer preko skupštine Kosova zastupamo interese naših ljudi i pokušavamo da propagiramo istinu onakva kakva jeste i stav centrale SPO. Želim takođe da vam kažem da je registracija SPO Kosova i Metohije u toku, ima nekih manjih problema oko imena, ali nadamo se da će to biti prevaziđeno u najskorijem roku i onda ćemo dobiti SPO KIM ovde na terenu što je još jednom dokaz i našeg prisustva i naše spremnosti da damo svoj doprinos jačanju ovog društva. Smatram da lokalnih izbora na Kosovu ne treba da bude ali su parlamentarni i predsednički veoma poželjni i po svim normativima moraju da budu organizovani. Kosovska Vlada do sada nije pravila problem te vrste, nadam se da neće ni sad, ni u ovom slučaju, sem ako se nešto drugo ne dogodi ono o čemu je g-din Nojkić malo pre pričao pa da to prouzrokuje zabranu kosovskih vlasti. Smatram da do toga neće doći i da ćemo i mi moći da se na tim izborima slobodno izrazimo, da iskažemo svoju volju. Ja bih sada prekinuo i ostavio više vremena za vaša pitanja ako sam nešto preskočio ili nisam rekao nadam se da ćete pitati pa ću pokušati da odgovorim.

Nemanja Starović: Zahvaljujem se g-dinu Mikiću, prelazimo na drugi deo konferencije za novinare koji podrazumeva vaša pitanja vezana za ove teme koje smo izneli za sve drugo što vas možda interesuje iz delokruga rada SPO. Izvolite.

Koha Ditore: Htela sam da vas pitam kakva će biti reakcija vaše partije, ako se ipak referendum održi na severu? Kakav će biti vaš stav ne samo parlamentarni nego i partijski? Da li ćete se distancirati od referenduma i kakve ćete korake preduzeti dalje?

Randel Nojkić: S obzirom da je naš stav veoma jasan po tom pitanju, može vrlo lako da se zaključi i odgovor kakav bi bio nakon tog referendum. Normalno da bi se mi distancirali oko toga jer znamo kakve su posledice i za nas taj referendum ne bi imao nikakvo pravno dejstvo. Ono čega se mi plašimo to je da će taj referendum imati političko dejstvo, što je zbog toga veoma važno i upravo zbog toga smatramo da taj referendum ne bi trebao da se održi.

Novinar: Deo SPO koji se ne slaže sa podrškom predsedniku vaše stranke pokretu „Preokret“ najavio je donošenje deklaracije pod nazivom „Povratak“ što konkretno znači zaštita državnih i nacionalnih interesa. Da li je nacionalni interes da Srbija prihvati nestatusni deo plana Martija Ahtisarija?

Milan Đukić: Što se tiče tih najava, radi se o maloj grupi ljudi koja ima pravo da bude nazodovoljna, i da unutar stranke pokuša da njenu generalnu politiku menja zašta nemaju većinu i nemaju snage. Imaju pravo na manjinsko mišljenje, ali moraju da iznose u stranci, a ne u javnosti. Tu deklaraciju će praviti verovatno na nekom drugom mestu i praviće neku drugu političku organizaciju i ja im želim sreću. Drugo, mislim da je osnovni nacionalni interes svakog naroda da ljudi žive i da žive pristojno po nekim standardima kojim se garantuju da to urade na način koji mogu da prihvate realnost. Mi možemo da ne prihvatimo realnost. Možemo da kažemo da nam se ona ne dopada, a ne dopada nam se jer svi bi mi voleli da je to drugačije, ali to prosto tako nije. Mi moramo sa tim da se suočimo i ne može više da nam niko bude kriv dok se sami ne suočimo i ne dođemo do rešenja koja su prihvatljiva. Mi možemo da govorimo o tome da je zaštita nacionalnih interesa ono što se dešava na severu i ono što se dešavalo na severu sa preprekom KFOR-u i EULEX-u i onda smo pošli do toga da Srbija nije dobila kandidaturu za Evropsku Uniju što je nacionalni interes svih Srba koji žive na ovoj planeti, bez obzira na zemlju, bez obzira da li žive u Evropi ili Americi, gde god da žive. Interes naše zemlje i svih nas je da Srbija dobije kandidaturu i da postane deo tog razvijenog sveta u kome teži. Tako je i sa SPO. Sigurno je kada vodite hrabru politiku onda postajete deo najrazličitijih kampanja i podmetanja. Podmetanja mogu da se dešavaju i ovde u Čaglavici, mogu da se dešavaju na severu, mogu da se dešavaju u Beogradu, a mogu da se dešavaju i u našoj stranci. Ako se ljudi ne slažu, a mogu i da se ne slažu pa da to izgleda kao jedna orkestrirana kampanja. Srpski Pokret Obnove je zbog svojih jasnih stavova preživeo više orkestriranih kampanja, i ljudi u njemu su trpeli najžasnije posledice, ali po cenu toga nisu menjali svoje stavove. Kada smo 90-tih godina u nacionalnoj histeriji kao nacionalna stranka bili protiv onoga što se dešavalo na pojedinim ratištima bili smo najveći izdajnici naroda kome pripadamo, a danas se nekako pokazuje da smo bili u pravu. Nadam se da će mnogo ranije većinski deo Srbije shvatiti da smo i danas u pravu i prihvatiti, jer sve ono što je sadržano u platformi „Preokret“, koliko god to bilo neprijatno to je istinito saznanje i to ljudi u Srbiji intimno znaju. Ljudi znaju da je to istina i to prihvataju. Lakše je pričati i udarati u patriotske

nacionalne bubnjeve gde god da ste na planeti i dobijati jeftine političke poene, mnogo je teže nego suočiti se sa realnošću. Oni koji žele da prave tu vrstu platforme o kojoj ste pričali su upadljiva manjina, imaju pravo na svoja mišljenja, mislim da će ta svoja programska opredeljenja morati da sprovode u nekom drugom mestu.

Nemanja Starović: Ja ću dodati samo dve rečenice kao odgovor na ovo što je g-din Đukić rekao. Kao portparol Srpskog Pokreta Obnove moram da kažem da je nesporna činjenica da je politička grupacija okupljena oko platforme nazvane "Preokret" svakim danom u Srbiji sve viša i jača, što pokazuju i sva relevantna istraživanja javnog mnjenja, ali i reakcije običnih ljudi svakoga dana, na ulicama srpskih gradova i sela. Takođe je vrlo jasno to da mnogima u Beogradu, nažalost političkim moćnicima, upravo jačanje grupe oko "Preokreta" veoma smeta i spremni su na sve najniže, najpodlije udarce pa su upravo u tom cilju instrumentalizovali jednu malu grupu dojučerašnjih naših članova, otvorili im veliki medijski prostor kako bi nam na taj način pokušali da obuzdaju taj rast, rejtinga oko "Preokreta". Na njihovu žalost, a na našu sreću to im svakako neće uspeti. Reći ću vam jedan zvaničan podatak koji smo mi izneli sa našeg glavnog odbora SPO. Zaključci koji podrazumevaju podršku platformi "Preokreta" podržani su većinom od 98 glasova prema tri i to najbolje govori o tome koliki je nivo jedinstva u SPO na ovom putu opšteg jačanja stranke, a sve na dobrobiti naroda i države.

Novinar RTK: Na jučerašnjem sastanku upravljačke međunarodne grupe na Kosovu Srbija je poyvana da ukine paralelne strukture na severu Kosova. Kako Srbija treba da reaguje u vezi sa tim?

Randel Nojkić: Mi takođe imamo stav i po pitanju paralelnih struktura Republike Srbije. Sama činjenica da smo protiv lokalnih izbora jasno govori šta je to što ne bi trebalo da bude. Mislim da je to kamen spoticanja. Nisu institucije koje pružaju nekakve servise ili boljitak života Srba na ovim prostorima kamen spoticanja, već su lokalne samouprave. Prema tome sama ta činjenica kada mi govorimo o tome da lokalni izbori ne bi trebalo da se održe mi takođe smatramo da te institucije u takvom obliku ne bi trebalo da postoje. Što svakako ne znači da Republika Srbija na drugi način ne može da organizuje takvu i sličnu pomoć preko određenih službi koje su takođe u okviru i skladu sa Ahtisarijevim planom dozvoljene. To je rešavanje socijalnih pitanja, dečijih dodataka, ličnih karata, pasoša koje koriste ne samo Srbi nego i drugi građani. Nikada ja nisam čuo da je neko protiv tih institucija. Normalno školstvo, zdravstvo je nešo što je vrlo definisano ustavnim okvirima, prema tome mi mislimo da te institucije trebaju i dalje da funkcionišu, ali kao što sam rekao do sada nismo naišli na nekakvo reagovanje da je neko protiv toga, jer su vrlo svesni šta znači u koliko bi se te institucije ugasile. To bi značilo da su direktno protiv Ahtisarijevog plana, prema tome naš stav je veoma jasan. Hvala.

Milan Đukić: Što se tiče ukidanja paralelnih institucija često se podmeće da se misli ukidanje zdravstvenih centara, škola, kulturnih institucija koje znače život to bi bilo apsolutno nedopustivo i mislim da niko normalan na ovom svetu ne bi tako nešto tražio. Jasno je da se radi o političkim institucijama i njihovom neintegrisanju u nekakav sistem po političkom dogovoru koji bude postignut. Pričali smo sad o referendumu, šta bi bilo sad da se taj referendum na severu Kosova u Kosovskoj Mitrovici sprovodi kao Opštini Kosovska Mitrovica, celoj opštini Kosovska Mitrovica? Kad bi se glasalo veliko je pitanje kad bi svi i u severnoj, i u južnoj Kosovskoj Mitrovici da l' bi prihvatili Kosovske institucije ili ne bi? On se sprovodi samo u opštini severna Mitrovica, a Opština se zove Kosovska Mitrovica itd. Predpostavljam da bi Albanci iz južne Mitrovice kad bi glasali nekako na referendumu prihvatili institucije Kosova, pa kad bi bilo pošteno brojanje glasova. Niisam siguran da bi se kompletna Opština Kosovska Mitrovica opredelila da prihvati institucije Kosova. To su neki apsurdni koje mi svi sebi ne treba da pravimo i da radimo, jer znamo šta će biti rezultat onoga što će ljudi da kažu. Ako lokalna samouprava funkcioniše u domenu onoga što je lokalna samouprava onda na nju ne može da ima primedbe niko. Kada ona počne da se bavi nacionalnom politikom i vodi spoljnu politiku onda to predstavlja problem. To nije problem samo odnosa prema institucijama Kosova, to je problem i prema Vladi Srbije koja vodi jednu vrstu politike i dijaloga i svega ostalog za koju bi neko ko je poštuje, i poštuje njen autoritet nužno morao da se uzdržava od poteza koji podrivaju rušenje njenog autoriteta. Ako kažete da ste u sistemu i da je to vaša vlada onda ne može ni jedna opština u Srbiji sebi da dozvoli pravo mogućnosti i pravo da vodi spoljnu politiku, i da bude protiv Vlade koju priznaje, ta vlada je rekla da taj referendum nema smisla. To je odgovor o onome što ste pričali, o nacionalnoj politici.

Gradimir Mikić: Osvrnuću se na ovo pitanje koje ste postavili za paralelne structure. Sa pozicije na kojoj sam i sa problemima sa kojima se suočavam na terenu, ja bih odavde postavio pitanje Vladi Kosova da li ona to pitanje postavlja ozbiljno? Da li je napravljena jedna ozbiljna analiza šta bi se desilo i koji bi problemi bili prouzrokovani u momentu ako bi se institucije ukinule jednim rezom? Niko o tome ne trazi da izmišlja da bi bile zatvarane škole, jer mi bi smo bili u poziciji da zatvaramo škole, da zatvaramo ambulante. Šta bi bilo sa socijalnom zaštitom koju ljudi imaju preko države Srbije? Šta bi bilo sa minimalnom nadoknadom koju prima 10% građana Kosova? Ako je Kosovo spremno ja jesam za integraciju, ali ta integracija mora da ima svoju osnovu, mora da ima svoj temelj i mora da bude realna. Ovakva integracija kakva se nudi, ukidanjem svega nenuđenjem ništa, ja vam odgovorno tvrdim jednostavno nije moguća, jer bi prouzrokovala toliko problema na terenu da bi ljudi jednostavno bili primorani da se sele sa Kosova. Da li je to cilj Vlade Kosova? Verujem da nije. Hvala.

Novinar: Imam dva pitanja vezano za ovo, mislim da nismo dobili konkretan odgovor na oba pitanja i kad je referendum i kad su u pitanju institucije. Možete li konkretno da

odgovorite: Treba li Vlada Srbije da ukine te takozvane paralelne institucije, odnosno opštine koje funkcionišu po sistemu Republike Srbije ili ne treba? Ako treba zašto, ako ne treba zašto? Za g-dina Mikića konkretno pitanje: Da li vaša opština može da posluži na neki način kao pozitivan primer ljudima na severu Kosova da i oni prihvate formiranje nove Opštine Kosovska Mitrovica u ovom slučaju? I drugo pitanje za g-dina Đukića. Koju konkretno štetu donosi taj referendum Srbima odnosno Srbiji u koliko bude održan?

Milan Đukić: Verujem da donosi višestruku štetu. Prvo što se pokazalo da država Srbija nema autoritet nad predsednicima opština ili političkim strukturama u tim opštinama s'jedne strane, a s'druge strane se legitimiše da nekakav autoritet ima. Ako se razgovara u dijalogu Beograda i Prištine sada o nekim tehničkim, a u budućnosti o nekim političkim rešenjima i zajedno sa zapadnim saveznicima i ako postoji neki predlog platforme koji je predsednik Tadić dao, onda bi bilo mudro i uputno da svi oni koji veruju u tu vrstu politike prihvate Srbiju kao svoju zemlju, ono što je politika, Vlada i predsednik. Mislim da bi to bio minimum u svakoj situaciji. Situacija u kojoj država apeluje da se država ne dešava na referendum, a on se desi i dođe se do rezultata da ljudi imaju stav koji je poznat da će ga izneti, a da ne prihvataju Kosovo i Kosovske institucije, stvoriće problem i u daljim razgovorima ne samo integracija Srbije u Evropsku Uniju, već će praviti problem da se dođe do nekakvog prihvatljivog rešenja jer će onda biti veliko pitanje ko će moći da zastupa njihove interese. Da li oni kao predstavnici opština kao neki entitet ni na nebu ni na zemlji, zastupaju interese i vode nacionalnu politiku i dolaze do političkih rešenja za sebe, ili su deo države Srbije koja pokušava da dođe do njihovog rešenja i time se dodatno njihova pozicija slabi s'jedne strane. S' druge strane time se šalje loša poruka. O tome smo danas razgovarali i mi zaista molimo i na uzdržanost i na razumevanje sve ljude na Kosovu, a vezano je za ljude koji žive ispod Ibra. Oni nemaju nacionalno zaokružene opštine i tu vrstu komunikacije, da mogu na taj način da projektuju svoju političku stvarnost i onda mogu da dođu u ozbiljan problem. Mislim da je ta šteta višestruka. Ono što bi bilo bolje pitanje ne upućeno meni, već više upućeno njima, a šta je ljudi korist, šta ćete vi time da dobijete? Imate stav za koji možete da napravite istraživanje javnog mnjenja, ljudi će reći da je to za njih neprihvatljiva mogućnost, onda kažu da žele da imaju standard kao u Švajcarskoj, ali to nije realnost. Ne pričamo o rešenjima koja su realna.

Randel Nojkić: Mislim da sam dovoljno bio jasan tako da ovo dopunsko pitanje nije umesno. Evo zbog čega...postavio bih kontra pitanje: Da li ste vi za ocepjenje severa Kosova? A to znači to, kako god vi možete to da tumačite. Ako se nešto dozvoljava severnom delu, povlađuje i dovodi u jedan povlašćeni položaj, s'tim što smo mi apsolutno svesni geografskog položaja severnog dela Kosova, da je on specifičan i na kraju krajeva planom Martija Ahtisarija gde su takođe predviđena specijalna rešenja za sever Kosova, prema tome smatram da on treba da se prihvati. Ukoliko se desi ovo za

mene je to ocepljenje, razumete? O tome sam govorio da nema pravnu posledicu i pravno dejstvo, ali ima političko. Jednu obavezu za sve ostale koji dođu na vlast da kažu, mi smo se opredelili i nećemo ovako. Šta to znači za nas? Mislim da vi to bolje znate od mene, znate kakve su posledice. Prema tome ako mislite o životu Srba sa ove strane, onda će te vrlo jasno da donesete zaključak zapravo da zaključite iz ove analize da to rešenje nije dobro. Je l' bilo još neko pitanje?

Novinar: Je l' treba Srbi da se ukinu institucije ili ne. Ako treba zašto, ako ne zašto?

Randel Nojkić: Sve one institucije koje ne pružaju nikakvu...Dobro da li vi smatrate da u Gračanici treba da postoji javno preduzeće toplana...?

Novinar: Pitam vas konkretno za sever?

Randel Nojkić: Mislim da te institucije funkcionišu i dalje, niko neće njih da ukine, ali će na jedan drugi način da funkcionišu. Tamo mora da postoji opština, lokalna samouprava ali će biti na nekim drugim izborima i naći će neke druge veze, inače niko neće braniti da se oni organizuju, da imaju svoje komunalno preduzeće. Na kraju krajeva svoju policiju i sve ono što je definisano Ahtisarijevim planom. Ne mislim da bi se te institucije ugasile nego bi se samo proformulisale i drugačije organizovale. To je suština problema. Ono što je veoma bitno Ahtisarijevim planom je dozvoljeno da se sve Srpske opštine i sve sredine u kojima Srbi čine većinu i koje zastupaju srpski interes mogu da imaju specijalne veze, specijalne odnose sa Republikom Srbijom. Niko ne brani da Vlada iz Beograda ne pomaže Srbe sa ovih prostora. Šta je suština problema? Suština problema je da ta pomoć bude transparentna, da se ta pomoć ne zloupotrebljava. Ko prati sredstva informisanja iz Beograda vidite da iz dana u dan imaju serijali o zloupotrebama sredstava koja dolaze iz Beograda. SPO je o tome godinama govorio, od 2000-te kad smo primetili da je bilo zloupotrebe nismo prekidali do današnjeg dana nikada. To je suština problema.

Gradimir Mikić: Pokušaću g-dine Ničiću da odgovorim na ovo vaše pitanje o paralelnim strukturama. U ovom momentu apsolutno ne. Ne kao rez, ne kao odstranjivanje. U budućnosti apsolutno da, ali kao produkt jednog dogovora između Beograda i Prištine i težnja ka objedinjavanju tih institucija i kretanjem napred zajedno. U ovom momentu ne zato što bi ono prouzrokovalo sve ono o čemu sam govorio...

Novinar: Šta ne? Je l' Srbi tamo ne treba da prihvate novu opštinu?

Gradimir Mikić: Pričam o paralelnim strukturama rekao sam...

Novinar-Budimir Ničić: Ja sam vama postavio...

Gradimir Mikić: Pitali ste me da li... a ja ću vam odgovoriti na pitanje, hteo sam da se uključim ovde. Što se tiče ukidanja paralelnih struktura ne ovako i ne na ovaj način, i ne

u ovom momentu ali u budućnosti da kao produkt dogovora i kao produkt objedinjavanja tih struktura. Naravno te strukture će ukinuti Beograd, on ih je i uspostavio. Ne mogu ih ja ukidati, niti Randel Nojkić, niti Srpski Pokret Obnove. Što se tiče pitanja koje ste mi postavili, postavili ste mi vrlo prosto pitanje koje može biti odgovor da ili ne. U ovom momentu to je vrlo složeno i komplikovano pitanje jer odgovor može biti i da i ne. U određenim segmentima apsolutno možemo poslužiti kao primer, a u drugim segmentima oni nama mogu biti kao primer. Zašto? Zato što oni u ovom momentu dobijaju mnogo više od Vlade Kosova, napominjem od Vlade Kosova nego što mi dobijamo kao novo-decentralizovane opštine. Možemo biti primer u segmentima organizovanja svog života, određivanja sopstvenih prioriteta. Možemo biti primer u nastojanjima da sačuvamo stanovništvo, možemo biti primer u zaštiti demografske strukture opštine, uokvirujem se za svoju opštinu, pošto nisam siguran da je u svim opštinama stanje takvo. Govorim za svoju opštinu i tu odgovorno tvrdim da je tako. Sve ono što možemo da uradimo i što nam po zakonu i lokalnoj samoupravi i po planu Martija Ahtisarija sleduje možemo biti primer. Naravno da i oni mogu da organizuju život na isti način, međutim u pitanju je malo viša politika u koju ja ne bi hteo da zalazim. Hvala .

Randel Nojkić: Za jednu ovaku situaciju i vezanu oko ovih paralelnih institucija i finansiranja mislim da takođe Priština snosi veliku odgovornost, pre svega što prvo iz Kosovskog konsolidovanog budžeta od 2000-te godine pa na dalje, mislim da je sever nadaleko više dobio novca nego centralni deo. O tome sam mnogo puta govorio. Ono što me posebno zabrinjava da li Vlada Kosova ili institucije Kosova nisu znale ko su ljudi kojima su dali ogromno poverenje, pa su ih zapošljavali u svojim institucijama, plaćali su im nekakve dažbine. Reč je o Zvonku Veselinoviću koji je uhapšen, a koji je bio radnik PTK-a, kome je PTK-a plaćao prostor za antenu koja nije na njegovom objektu, njegovom vlasništvu. Prema tome mislim da su vlasti u Prištini na izvestan način povlašćivale i doprinele jednoj ovakoj situaciji, a mi smo tražili od početka da vlasti u Prištini jednom zauvek iznesu od 2000-te godine od prvih parlamentarnih izbora pa do današnjeg dana, koliko su koje opštine i koje institucije dobile novac pa da se vidi gde je taj novac utrošen. Bilo je mnogo obećanja da će to uraditi ali nikada nisu uradili. Šta to znači, zbog čega nisu to uradili? Prema tome mislim da i vlasti u Prištini takođe za jednu ovaku situaciju snose i te kakvu odgovornost.

Nemanja Stavrić: U koliko nema pitanja ja vam se još jednom zahvaljujem na dolasku. Nadam se da ćemo se uskoro videti ponovo na ovom mestu. Hvala vam.